

Klinická biochemie a její rozvoj dokumentovaný Evropským kongresem EUROMEDLAB 2001 v Praze

fragmenty článku určeného k publikaci v časopise Klinická biochemie a metabolismus,

autoři:

Vladimír Palička⁽¹⁾

Antonín Jabor⁽²⁾, Antonín Kazda⁽²⁾, Jaroslava Vávrová⁽¹⁾, Miroslav Engliš⁽²⁾

⁽¹⁾Ústav klinické biochemie a diagnostiky, Fakultní nemocnice, Hradec Králové,

⁽²⁾Katedra klinické biochemie, IPVZ, Praha

Poprvé v historii Světové federace pro klinickou chemii a laboratorní medicínu (IFCC) a Fóra evropských společností pro klinickou chemii (FESCC) se podařilo dosáhnout toho, že se evropský kongres konal na stejném místě podruhé (Evropský kongres se v Praze konal v poprvé v roce 1976). Česká společnost klinické biochemie tak byla oceněna způsobem, kterého se zatím nepodařilo dosáhnout nikomu jinému.

Příprava evropského kongresu trvala několik let. Od počátku bylo jasné, že na organizaci tak náročné akce se budou dobrovolně podílet členové České společnosti klinické biochemie spolu s profesionálními agenturami. Méně jasné bylo, kdo jsou oni řadoví členové, kteří jsou ochotni při organizaci kongresu pomáhat, a se kterými profesionály budou spolupracovat. Odpovědnost organizačního výboru byla obrovská a všichni jeho členové si ji uvědomovali zejména v problémových situacích. Jak v řadě institucí, tak i z přístupu mnoha jiných lidí bylo patrné, že o pozitivních změnách ve společnosti nelze hovořit v plošném slova smyslu. U části členské základny jsme se setkali se zdvořilým nezájmem, u některých profesionálních institucí, které se pokoušely na organizaci podílet, jsme pocítovali spíše očekávání snadného obohacení. Je však nutné poznamenat, že nakonec vykrytalizoval tým schopných a ochotných dobrovolníků a zdatných profesionálů, kteří se společně pokusili připravit kvalitní vědecký i společenský program. Zda se to podařilo, musí posoudit účastníci EUROMEDLABu sami.

Organizační výbor prosadil zcela nový způsob zajištění programu. Zatímco v minulosti byla příprava programu vždy v rukou limitované skupiny osob vědeckého výboru, rozhodli jsme se zapojit do přípravy a zajištění kongresu všechny evropské země, abychom podtrhli evropský význam kongresu. Vyzvali jsme proto jednotlivé národní společnosti klinické chemie, mezinárodní instituce i významné jednotlivce, aby navrhli zajímavá témata a doporučili špičkové řečníky. Neaktivnější národní společnosti jsme pak požádali, aby si vzaly na starost kompletní vědeckou přípravu symposia, které je zaměřením jejich členům blízké a kde mají ty nejlepší odborníky.

Považujeme za mimořádný úspěch nejen to, že většina oslovených zemí tuto nabídku přijala. V průběhu EUROMEDLABu skutečně proběhlo 15 "národních" symposií, ve čtrnácti případech se jednalo o evropské země, patnácté symposium jsme svěřili Japonsku (také proto, že Japonská společnost klinické chemie bude organizátorem **světového kongresu klinické chemie a laboratorní medicíny v roce 2002**). Šestnácté hlavní symposium zajistil FESCC.

Na kongresu však nebyla jen tato "národní" symposia. Ti nejlepší představitelé oboru přednesli:

4 plenární přednášky,

mimo 16 zmíněných symposií proběhlo 26 dalších vědeckých symposií a 3 workshopy,

18 vědeckých workshopů sponzorovaných firmami,

3 satelitní symposia.

Celkem zaznělo 223 přednášek, presentovaných odborníky ze 16 zemí celého světa.

Posterová sekce svým rozsahem překročila všechna očekávání, na více než 1.100 plochách byly k vidění a k diskusi postery z nejrůznějších oblastí naší disciplíny.

Organizační fakta

Problémy, zmíněné v úvodních částech článku, způsobily značné zpoždění v propagaci kongresu a v určitých etapách příprav už ani někteří zahraniční kolegové nevěřili, že bude možno kongres připravit kvalitně a včas. Díky neskutečnému úsilí většiny zainteresovaných se to nakonec podařilo. Všichni, kteří přípravě a zajištění kongresu věnovali nezměřitelné množství hodin, si zaslouží poděkování. Pokusíme se je vyjmenovat v závěru článku, ale zde je nutno připomenout alespoň předsedy organizačního výboru (Petr Schneiderka, Miroslav Engliš a Jaroslava Vávrová), předsedu vědeckého výboru (Antonín Jabor) a předsedu tiskové komise (Miroslav Verner), či Dr. Kocnu, odpovídajícího za veškerou tvorbu a použití elektronických dat.. Výborů a v nich pracujících kolegů bylo mnoho – organizační, vědecký, tiskový, posterový, pro přípravu a provoz webové stránky, pro bursary projekt, kontakt s Kongresovým centrem, pro společenskou část, technický, a v neposlední řadě ekonomický.

Počet účastníků, o který jsme se zpočátku poněkud obávali, překonal i ta největší očekávání. Jestliže dosavadní evropské kongresy měly přibližně 1500 (výjimečně kolem 2000) účastníků, v Praze jsme nakonec evidovali přes 4000 osob! Je pravdou, že mnoho z nich se kongresu zúčastnilo jen několik dnů a že toto číslo zahrnuje i několik set firemních reprezentantů, ale šlo nepochybně o největší evropský kongres naší disciplíny v historii. Nejvíce účastníků jsme registrovali z Itálie (298) a České republiky (268). Více než sto registrovaných bylo dále ze Španělska, Polska, Německa, Finska, Řecka, Francie, Anglie, Chorvatska a Turecka. Významná byla ale i účast ze vzdálenějších zemí – USA – 87, Jihoafrická republika – 32, Argentina – 30, Kanada – 16, Austrálie – 13. Celkem se kongresu účastnili kliničtí biochemici a odborníci v laboratorní medicíně z 83 zemí.

O všechny účastníky jsme se snažili starat po všech stránkách. Nešlo jen o společenský program, kvalitní ubytování v různých cenových kategoriích, volné cestování hromadnou dopravou, občerstvení poskytované během odborného programu, neustálou přítomnost týmu hostesek, informační systém a další služby. Důležitou součástí kongresu byly tiskové materiály. V rámci propagace jsme vydávali kongresové noviny "EUROMEDLAB News", a to s velkým předstihem. Tři čísla vyšla mnoho měsíců před kongresem a rozeslali jsme jich tisíce po celém světě. V průběhu kongresu pak byly denně k dispozici všem zájemcům a přinášely aktuální písemné i obrazové informace. Dnes se stávají zajímavým historickým materiálem. Tím budou za čas jistě i abstrakta, publikovaná v suplementu časopisu Clinical Chemistry and Laboratory Medicine. Teď jsou však ukázkou vrcholu naší disciplíny a je v nich obrovské množství nových poznatků a teorií.

Společenský program

Nejen vědou je však tvořen kongres. Pohostinnost organizující země patří k dobrým tradicím a my jsme neměli nejmenší důvod tuto tradici narušit. Naopak, rozhodli jsme se Prahu a naši zemi prezentovat jako zemi s velkou kulturní a zejména hudební tradicí.

První společenskou akcí bylo vlastně již slavnostní zahájení kongresu. Po fanfárách, oficiálních projevech a vystoupení dětského filharmonického sboru byla ve velkém sále Kongresového centra Praha přednesena prof. Miroslavem Vernerem čestná přednáška o českých archeologických objevech v pyramidových polích egyptského Memphisu. Mimořádným zážitkem pak bylo následující vystoupení harfenistky Kateřiny Englichové. S hudbou jsme se setkávali i dále: přednáškové sály byly pojmenovány podle významných českých skladatelů. Nechali jsme v nich znít během přestávek jejich hudbu a vystavili jsme postery se základními údaji o jejich životě a díle.

S tradicí české hudebnosti se účastníci kongresu dále setkali na prvním společenském večeru, který byl uspořádán v Obecním domě. Na schodišti vítaly účastníky tři harfenistky a v prostorách večeru vyhrazených hrála tři hudební tělesa různého žánru. Nedávno restaurované secesní interiéry připravily velice atraktivní podívanou a zážitky, které nadchly nejen zahraniční účastníky, ale i početné domácí účastníky.

I další společenský program byl velmi atraktivní: významní účastníci kongresu byli pozváni do Karolina a přijati prorektorem University Karlovy, profesorem Widimským. Historické prostory Karolina oslnily všechny přítomné, především však ty, pro které je více než 650 let stará univerzita jen obtížně představitelná.

Varhanní koncerty v chrámech sv. Mikuláše na Malé Straně a sv. Judy a Tadeáše na Starém Městě byly určeny pro všechny účastníky kongresu. Pro některé posluchače ale společenský večer nekončil koncertem, ale pokračoval večerí pro přednášející. Ta probíhala v rovněž nedávno restaurované Ledeburské zahradě na Malé Straně. Krása vstupu do citlivě osvětleného prostoru barokních staveb a terasovité zahrady byla umocněna večerním osvětlením Hradčan a vhodně volenou komorní hudbou.

Poslední ze společenských akcí byla "farewell party" v Břevnovském klášteře. Podle ohlasů nikdo nelitoval nemalé částky, kterou návštěvníci kláštera museli zaplatit. Pokud si kliničtí chemici odnášeli z předchozích dnů pěkné zážitky z odborných a společenských akcí, nevybočoval ani poslední večer z této řady.

Závěr

Kongresu se zúčastnili kolegové z nejbližší "ciziny", jak tradičně a v dobrém označujeme Slovensko, ale také stovky návštěvníků ze vzdálených koutů severní i jižní polokoule. V mnoha rozhovorech zaznělo, že pro všechny byl jak EUROMEDLAB tak Praha výjimečným zážitkem, a vzpomínky na pobyt v České republice budou příjemné a trvalé. Mnozí ze vzdálených končin, kteří nikdy v Čechách nebyli, prohlašovali, že se určitě budou rádi vracet. Všichni jsme cítili, že se nejedná jen o zdvořilostní fráze. Pro členy organizačního týmu, kteří strávili při přípravě a zajištění EUROMEDLABu tisíce hodin, to bylo nejvyšší ocenění.

Na přípravě a zajištění kongresu se velmi významně podíleli tito členové České společnosti klinické biochemie

Ivan Bilyk, Praha
Luděk Dohnal, Praha
Jiřina Dostálová, Hradec Králové
Miroslav Engliš, Praha
Bedřich Friedecký, Hradec Králové
Margita Cheníčková, Karlovy Vary
Antonín Jabor, Kladno
Karel Kalla, Pelhřimov
Petr Kocna, Praha

Lenka Nováková, Praha
Vladimír Palička, Hradec Králové
Jaroslav Racek, Plzeň
Petr Schneiderka, Olomouc
Jiří Skalický, Pardubice
Luděk Šprongl, Praha
Jaroslava Vávrová, Hradec Králové
Miroslav Verner, České Budějovice
Tomáš Zima, Praha

Je řada dalších, kteří pomohli vždy, když bylo potřeba. Patří jim za to dík, i když je nelze všechny vyjmenovat.

Profesionální služby poskytovali partnerské agentury a organizace

Agentura Carolina, spol.s r.o.
Agentura TRIUMF, s.r.o.
CBT Travel Agency, s.r.o.
Česká lékařská společnost J.E.Purkyně – Kongresové oddělení
Emmezeta Congressi
Nadační Fond MEDICA
Panax, Studio Praha
ProMoPro, s.r.o.
p. Rathouský

a jejich pracovníci, jakož i mnoho dalších, kteří vycházeli vstříc našim, mnohdy náročným a spěchajícím požadavkům.

EUROMEDLAB 2001 Praha je "mrtev", ať žije **EUROMEDLAB 2003 v Barceloně**, necht' i on přispěje dalšímu rozvoji klinické biochemie a laboratorní medicíny.